

Nieuwbrief #6

Status van het project “Varroa-tolerantie

Een hele tijd geleden, toen ik begon met de aanschaf van VT-koninginnen van Kirzhain en de aanparing op Norderney, had ik de indruk dat ik een van de weinigen was die in dit project geloofde. Ondertussen is de situatie aanzienlijk gewijzigd en merk ik dat er overal te lande initiatieven opgestart zijn om onze bijen meer te wapenen tegen de belager, die terecht de bijnaam “destructor” heeft gekregen.

Het maakt niet uit of het groepen of individuen zijn die geloven in Carnica, Buckfast of de zwarte bij, of zelfs alles daar tussenin, ze zijn er van overtuigd dat het zo niet verder kan en dat we de kaart van de genetica moeten trekken in plaats van te wachten op die geniale scheikundige die ons het product gaat aanreiken waarmee alle mijten op magische wijze van de aardbol zullen verdwijnen. Wat een zin, ik hoop dat hij verteerbaar is, zoniet, aub herlezen.

Thans heb ik het gevoel dat ik niet de enige ben die aan een kar zit te trekken maar dat vele collega's hetzelfde plan hebben en hun eigen kar waar ze aan trekken. En het strafste is dat de karren allemaal in dezelfde richting bollen. Nog nooit vertoond, toch niet in de imkerwereld.

We zijn dus op de goede weg en ik kan alleen maar hopen dat iedereen gemotiveerd blijft en het ingeslagen pad blijft volgen.

Dan het resultaat van mijn eigen kleine bijdrage aan de “rasverbetering van onze kleine huisdieren”. De beide KI-koninginnen die vorig jaar in Miniplusjes werden gehuisvest, hebben het prima gedaan. Het was de bedoeling om ze klein te houden en zo een minder groot broednest te laten uitbouwen om ze langer actief te houden want met KI-moeren weet je nooit wanneer ze ‘uitgeput’ gaan zijn. Die strategie moest echter worden aangepast toen de eerste wisseldoppen verschenen en dan ben ik maar beginnen uitbreiden door rompen met raampjes met waswafels onder te zetten. Toen ze op 8 verdiepingen hoog stonden, was mijn voorraad Miniplus rompen en raampjes uitgeput. Gelukkig zaten tegen dan de bovenste drie rompen vol honing en kon ik die mee slingeren zodat er weer materiaal beschikbaar kwam.

Tip voor het slingeren: ik denk dat het met een radiale of gewone tangentiale slinger wel te doen is, maar onze zelfkerende slinger raakte geblokkeerd doordat de raampjes onderuit kantelden en tussen het keermecanisme kwamen te zitten. Daar heb ik het volgende op gevonden: in de helft van de raampjes werd een gat van 4 mm geboord in het midden van een oortje en de raampjes werden twee aan twee samengeschoefd, toplat van het geboorde raampje op de onderlat van een ander. Zo krijg je een raam met de afmetingen van een Dadant honingzolderraam en dat laat zich eenvoudig slingeren.

Om volgend jaar de torens van 8 Miniplus rompen te vermijden ga ik de koninginnen meerdere keren een week in een Scavini-kooitje opsluiten. Nu heb ik dat enkel gedaan gedurende de dagen voorafgaand aan het opsluiten in de Jenter om zo een snellere opvulling te krijgen en meer larfjes van dezelfde leeftijd. Dat vergemakkelijkt het omlarven, inkooien en het invoeren. Aangezien het verblijf in het

Scalvini-kooitje de facto een broedstop is, zou dat de exponentiële groei moeten temperen. Afwachten, maar.

Dan over de teelt: Er werden drie rondes georganiseerd voor in totaal 160 koninginnen, dochters van dezelfde KI-moer met nummer 24, stamboeknr 7-45-286-21. Dat leverde 122 bevruchte koninginnen op, waarbij zoals steeds de laatste ronde het minst succesvol was. Van de eerste ronde werden 18 koninginnen naar Norderney gebracht en daarvan waren er 15 bevrucht bij het ophalen. Eentje is kort nadien darrenbroedig geworden en 4 werden uitgeleverd aan collega's. Van de 10 die in productievolkten werden ingevoerd is er 1 na het beleggen van het eerste broedraam buitengebonjoerd en dus zijn er 9 gelukt. Daarbuiten zijn er nog meer dan 20 dochters van dezelfde KI-moer standbevrucht en succesvol ingevoerd, wat dus meer dan voldoende keuze oplevert voor de darrenvolken van volgend jaar. Zowel de op Norderney bevruchte als de standbevruchte leveren immers darren op die rechtstreeks afstammen van KI-moer 24. Volgend jaar zal omgelaarfd worden van de KI-moer met nummer 51, stamboeknummer 7-45-353-21, waardoor de genetische diversiteit gewaarborgd blijft. Deze moer is afkomstig van een ander moedervolk en werd met sperma van een ander darrenvolk bevrucht dan de koningin 24.

Normaal gezien zou ik volgend voorjaar opnieuw twee KI-moeren bestellen om de continuïteit te bewaren, maar gezien de truc met de Miniplusjes durf ik het riskeren om nog een extra jaar met dezelfde teeltstof te werken. Er is ook een plan B: mochten de KI-moeren van Kirchhain het toch onverhoeds laten afweten, heb ik nog voldoende P-moeren van Norderney om daaruit de beste te kiezen.

Van de standbevruchte koninginnen werden er 82 uitgeleverd aan collega's en zoals ook de voorbije jaren hoor ik enkel positieve commentaren. Het inbrengen loopt niet altijd van een leien dakje, maar daar kunnen de koninginnen natuurlijk niet aansprakelijk voor worden gesteld. Veel koninginnen komen terecht bij imkers die in de penarie zitten en dringend een koningin nodig hebben om een volk te redden, maar meer en meer zijn er toch imkers die koninginnen bestellen om het niveau en dan meestal de zachtaardigheid van hun stand op te krikken. Dat doet plezier en is een goed signaal voor de toekomst. Als men merkt dat ook de varroa-tolerantie toeneemt, komen er misschien nog kartrekkers bij.

De “Sublimator”

Aangezien er weinig belangstelling werd getoond voor dit project, heb ik het documenteren van het toestel niet verdergezet. Het tekenen van de schema's en het beschrijven van de software is veel werk en als er niemand iets aan heeft, is dat verloren tijd. Voor mezelf hoeft het namelijk niet.

ERK's

Ik heb hier al een paar keer de lof gezongen van de Miniplus kastjes om koninginnen te laten bevruchten en dat zal niet snel veranderen want ook dit jaar waren de resultaten uitzonderlijk goed.

In de catalogus van Holtermann ontdekte ik bij toeval dat er ook ERK's bestaan die met een miniplus raampje kunnen worden uitgerust en ik dacht, als het goed werkt met een volledige romp, dan misschien ook met 1 raampje. Met de bijen en raampjes van 1 romp kan je dus 6 Miniplus ERK's vullen.

Ik heb vorig jaar twee soorten besteld, namelijk houten exemplaren met de traditionele opbouw van de 1/3 Duits Normaal ERK's en plastic versies met de bijbehorende polystyreen schuilmhuisjes.

Van elk 6 stuks om toch een relevante proef te doen. De resultaten waren goed, namelijk 5 op 6 voor de twee versies zowel in de eerste als de tweede ronde. Voor ronde drie werden ze niet meer gebruikt.

De werkwijze was als volgt: In een goed bevolkt, moergoed Miniplus kastje worden 10 dagen op voorhand twee rompen met broed en bijen boven een koninginnerooster gezet. Dan wordt elk MP ERK-tje voorzien van 1 raampje met broed en voldoende bijen en in de kelder geplaatst. De raampjes bevatten dan dus enkel gesloten broed. 4 uur later wordt een pasgeboren koningin ingevoerd door ze nat te laten binnenlopen via de vliegopening. 4 dagen later worden de kastjes 's avonds buiten geplaatst. 2 weken later is al het broed uitgelopen, zitten de kastjes boordevol bijen en zijn de koninginnen aan de leg, als het goed is.

Nadelen van de houten versie:

1. Waarschijnlijk komt het omdat ik met waswafels met celopdruk van 5,1 mm werk, waardoor de raten minder dik worden uitgebouwd, maar bij een aantal kastjes werd er op de plexi ruitjes gebouwd, of haaks op het raampje tot tegen de ruitjes. Die was is moeilijk te verwijderen zonder de plexi te beschadigen en de helderheid te verminderen. Glazen ruitjes kunnen hier een oplossing bieden.
2. De standaardafmetingen van een 1/3 DN ERK-tje zijn 24 x 24 x 6 cm, terwijl dit kastje 29 x 29 x 6 cm is en dus niet past in een standaard schuilmhuisje. Je kan uiteraard schuilmhuisjes voor 2 zulke kastjes aanschaffen maar met een kostprijs van 72 Euro vind ik ze nogal prijzig. Zelf maken valt goedkoper uit.

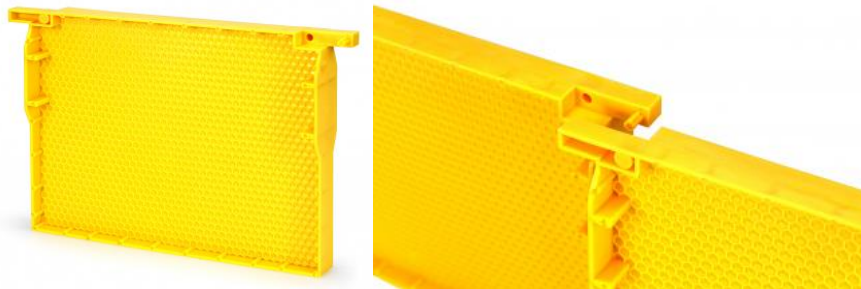
Nadelen van de plastic versie:

1. De helderheid van de plastic laat te wensen over, waardoor je niet goed kan controleren of de cellen gesloten zijn of niet en je moet afgaan op de temperatuur om te weten of de koningin aan de leg is. Tenzij je telkens het kastje uit elkaar wil halen voor de controle.
2. Je moet de kastjes uit elkaar halen om het voerbakje te kunnen bijvullen en het voerbakje wordt stevig vastgebouwd aan het kastje zodat het moeilijk te verwijderen is.
3. In koude toestand is de plastic erg sprok. Een kastje viel in de winter van de tafel en een hoek was volledig uitgebroskeld.

Nadeel van beide versies: ze worden niet aanvaard op de bevruchtungsstations, toch niet voor zover ik weet. Enkel geschikt voor aanparing op de eigen stand dus.

Voordeel van beide versies: gemakkelijk van bijen van de juiste leeftijd te voorzien zonder veel poespas. Je moet geen volk leegschudden en met een pollepel te werk gaan. Op de eigen stand is het ook geen probleem als er enkele darren meeliften.

Valt nog te vermelden dat de houten versie voorzien is van een houten Miniplus raampje en de plastic versie van een plastic raampje (Nordwabe). Deze plastic raampjes kunnen twee aan twee aan elkaar geklikt worden doordat de oortjes in de lengte gehalveerd zijn en voorzien van een gat/pen verbinding. Je moet de raampjes nog wel van een laagje was voorzien om ze te kunnen gebruiken. De celopdruk is de traditionele maat, namelijk 5,4 mm.

Conclusie: ik ga verder met de houten versie en de plastic kastjes en hun schuilhuisjes zullen niet meer opgesteld worden. Het plan is om op termijn houten kastjes bij te bestellen en een aantal 1/3 DN ERK-tjes buiten dienst te stellen.

Zo, dat is het dan weer voor deze keer.

Ik hoop dat uw volken allemaal goed uit de winter komen en volgend voorjaar sterk genoeg zijn om te doen waar ze best in zijn: bestuiven en nectar en pollen halen.

Ook dan wordt er weer een vervolg gebreid aan dit verhaal.

Tot dan!

JP